

การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

LITERATURE REVIEW

ผศ.ดร.จักรกฤษณ์ วัชรินทร์

คณะสาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ความหมายของการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หมายถึง การค้นคว้าศึกษารวบรวม และทบทวนผลงานทางวิชาการ เช่น ผลงานวิจัย บทความเอกสารทางวิชาการ และตำราที่เกี่ยวข้องกับเรื่องหรือประเด็นที่ทำการวิจัย
- เพื่อประเมินประเด็น แนวความคิด ระเบียบวิธีการวิจัย ข้อสรุป ข้อเสนอแนะ จากผลงานวิจัยหรือเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อหรือประเด็นของ ปัญหาของการวิจัยก่อนที่จะลงมือทำการวิจัยของตนเองและในบางครั้งอาจมีการ ทบทวนเพิ่มเติมหลังจากที่ได้ลงมือทำไปบ้างแล้ว
- ค้นหาหรือศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนั้น
- ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าดังกล่าวจะเป็นแนวทางในการกำหนดแบบแผน ของการวิจัยที่ผู้วิจัยจะทำต่อไปได้

ทำไมต้องทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เพื่อเลือกปัญหาการวิจัย
2. เพื่อแสวงหาพื้นฐานทางทฤษฎีของการวิจัย
3. เพื่อหาคำตอบ “อะไร” (ศึกษาอะไรไปแล้วบ้าง)
4. “อย่างไร” (ใช้วิธีการอย่างไรในการศึกษาไปแล้วบ้าง)
5. “ใคร” (ใครถูกศึกษาไปแล้วบ้าง)
6. “เมื่อใด” (ศึกษาไปแล้วช่วงเวลาใดบ้าง)
7. “ที่ไหน” (ศึกษาในพื้นที่ไหนมาแล้วบ้าง)

แหล่งของเอกสารที่น่าเชื่อถือ

1. บทความวิชาการและบทความวิจัยจากวารสารวิชาการ (Journal articles)
 - บทความวิชาการ(Academic article)
 - บทความวิจัย (Research article)
2. หนังสือและตำรา (Books & Text books)
3. เอกสารประกอบการนำเสนอในที่ประชุมวิชาการ (Conference proceedings)
4. รายงานของหน่วยงานในภาครัฐและเอกชน (Government/corporate reports)
5. หนังสือพิมพ์และวารสาร (Newspapers and magazines)
6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทและเอก (Thesis and dissertations)
7. แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต (Internet data)
8. ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (Expert `s opinion)

การคัดเลือกเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 พิจารณาชื่อเรื่อง เป็นสิ่งแรกที่ใช้ในการตัดสินใจเบื้องต้นในการคัดเลือกเอกสาร เพื่อนำมาทบทวนว่าชื่อเรื่องนั้นเกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำวิจัยมากน้อยเพียงใด ชื่อเรื่องที่บ่งบอกความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร หรือ ชื่อเรื่องเชิงทดลองที่บอก “อะไรเกี่ยวข้องกับอะไร” พร้อมทั้งดูรายละเอียดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในงานวิจัยที่จะทำให้ทราบได้ว่างานวิจัยนี้มีตัวแปรตามที่ต้องการหรือไม่ เพื่อคัดเลือกงานวิจัยนั้นไว้ใช้ในงานวิจัยที่กำลังศึกษา

3.2 พิจารณาจากบทคัดย่อ เพื่อดูรายละเอียดมากขึ้นเกี่ยวกับงานวิจัย โดยเฉพาะผลการวิจัยพอสังเขปเกี่ยวกับงานวิจัยนั้น เช่น กลุ่มตัวอย่าง ความสัมพันธ์ของตัวแปร เป็นต้นเพื่อพิจารณาคัดเลือกเอกสาร บางครั้งคู่ตัวแปรตรงกับงานวิจัยที่ต้องการแต่กลุ่มตัวอย่างไม่ตรงอาจจะใช้ไม่ได้ เสียเวลาในการทบทวนเอกสาร

- **3.3 พิจารณาความน่าเชื่อถือ** ว่าได้รับการรับรองจากสถาบันที่ได้รับการยอมรับหรือไม่ หรือจากการประเมินงานวิจัยว่ามีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยถูกต้องตามระเบียบวิธีการวิจัยหรือไม่เป็นการพิจารณาคุณภาพของงานวิจัยนั้นก่อนคัดเลือกนำมาใช้ในงานวิจัยที่กำลังศึกษา
- **3.4 พิจารณาอายุของงานวิจัย** โดยทั่วไปเอกสารทางวิชาการที่จะนำมาใช้อ้างอิงควรเป็นผลงานย้อนหลังไม่เกิน 10 ปี เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ยังอยู่ในยุคสมัยเดียวกับงานวิจัยสามารถเปรียบเทียบหรือนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ได้ แต่บางครั้งจำเป็นต้องอ้างอิงเอกสารมีอายุมากกว่า 10 ปีขึ้นไปได้ ดังนั้น การพิจารณาความทันสมัยของงานวิจัยขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของการนำเอกสารนั้นไปใช้อ้างอิงและความสำคัญนั้นที่มีต่อการวิจัย

ตัวอย่างการกำหนดแนวคิดการทบทวนเอกสารฯ

ชื่อเรื่องวิจัย: การประเมินผลการฝึกอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองในชุมชนโดยกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

1. ควรทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องใดบ้าง
2. ในแต่ละเรื่องควรศึกษาประเด็นใดบ้าง

1. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

- ความหมาย
- บทบาทหน้าที่

2. ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง

- ความหมาย
- ลักษณะและอาการของโรค
- การรักษา
- การดูแล
- ระบบการดูแลรักษาในระดับพื้นที่(อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน)

3. การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

- ความหมาย/นิยาม
- รูปแบบ/วิธีการ
- การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในงานสาธารณสุข

4. การฝึกอบรม

- ความหมาย/นิยาม
- รูปแบบ/วิธีการ

5. การประเมินผล

- ความหมาย/นิยาม
- รูปแบบ/วิธีการ

WEBSITE ในการค้นหางานวิจัย

1. ThaiJo

<https://www.tci-thaijo.org/>

2. ThaiLis

<https://tdc.thailis.or.th/tdc/basic.php>

3. Google Scholar

<https://scholar.google.co.th/>

EXERCISE

1. ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพช่องปากและภาวะโภชนาการของผู้สูงอายุที่ใส่ฟันเทียม
2. ระบาดวิทยาของโรคไขเลือดออกในพื้นที่อำเภอชายแดนไทยพม่า จังหวัดเชียงใหม่
3. พฤติกรรมการบริโภคและภาวะโภชนาการของเด็กก่อนวัยเรียนที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับพ่อแม่ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่
4. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยเอดส์ที่อยู่เพียงลำพัง
5. ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อพฤติกรรมสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มีภาวะแทรกซ้อนที่ไต